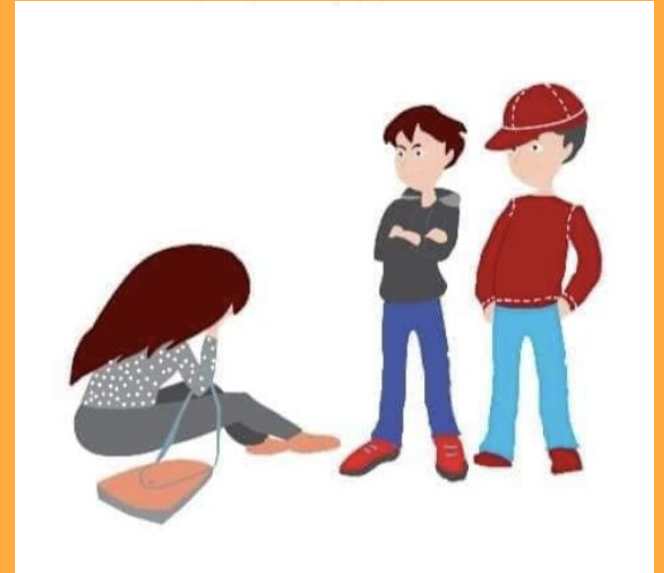

***Булінг в освітньому
середовищі***

БУЛІНГ, АБО ЦЬКУВАННЯ - це свідомі систематичні дії, що мають характер насильства і вчиняються однією дитиною, групою дітей або дорослою людиною стосовно іншої дитини або дорослого, які пов'язані навчальним процесом.

Булінг (цькування) відрізняється від конфлікту такими ознаками:

- систематичність (повторюваність) діяння (дії або бездіяльності);
- умисні дії (злий умисел);
- владний дисбаланс між кривдником і потерпілим;
- відсутнє розкаяння у кривдника.

ОСНОВНІ ФОРМИ ПРОЯВУ БУЛІНГУ

ФІЗИЧНИЙ БУЛІНГ

штовхання, підніжки, зачіпання, бійки, стусани, ляпаси, нанесення тілесних ушкоджень тощо.

ПСИХОЛОГІЧНИЙ БУЛІНГ

принизливі погляди, жести, образливі рухи тіла, міміка обличчя, поширення образливих чуток, ізоляція, ігнорування, погрози, жарти, маніпуляція, шантаж тощо.

ЕКОНОМІЧНИЙ БУЛІНГ

крадіжки, пошкодження чи знищення одягу та інших особистих речей жертви, вимагання грошей тощо.

СЕКСУАЛЬНИЙ БУЛІНГ

принизливі погляди, жарти, жести, образливі рухи тіла, прізвиська та образи сексуального характеру, тощо.

КІБЕРБУЛІНГ

приниження за допомогою мобільних телефонів, інтернету, інших електронних пристроїв.

УЧАСНИКИ ПРОЦЕСУ БУЛІНГУ

Кривдник (булер)

Потерпілий

Спостерігачі

Наслідки булінгу для потерпілого :

- зниження якості навчання;
- підвищення агресії та перенесення її на інших;
- відсутність друзів, відсутність комунікативних навичок, усамітнення;
- схильність до нервово-психічних розладів та депресії;
- фізичне нездужання психосоматичного походження;
- занижена самооцінка;
- прояви девіантної поведінки.

Наслідки булінгу (цькування) для спостерігачів (свідків):

- досвід безсилля перед владою наогул чи сильнішого, сорому за свою легкодухість;
- відчуття безпорадності;
- депресивний стан чи перезбудження;
- небажання відвідувати заклад освіти.

Наслідки булінгу (цькування) для кривдника(ниці):

- проблеми у стосунках з однолітками та дорослими;
- надмірна агресія;
- прояви асоціальної поведінки;
- неблагополучне майбутнє;
- недостатня соціалізація;
- асоціальні риси особистості.

ПОКАРАННЯ ЗАКОНОМ

	ШТРАФ	ГРОМАДСЬКІ РОБОТИ
ЗА ПЕРШИЙ РАЗ ПРИТЯГНЕННЯ ДО ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ	від 850 грн до 1700 грн	від 20 год до 40 год
ЗА ПОВТОРНЕ ПРАВOPУШЕННЯ/ БУЛІНГ ЗДІЙСНЕНИЙ ГРУПОЮ	від 1700 грн до 3400 грн	від 40 год до 60 год
ЯКЩО КЕРІВНИК ЗАКЛАДУ НЕ ПОВІДОМИВ ПОЛІЦІЮ ПРО ВИПАДКИ БУЛІНГУ	від 850 грн до 1700 грн	до 1 міс.з вирахуванням до 20 % заробітку

Що робити, якщо ви зіткнулися із ситуацією булінгу стосовно себе?

1. Ігноруйте кривдника. Якщо є можливість, намагайтесь уникнути сварки, зробіть вигляд, що вам байдуже і йдіть геть. Така поведінка не свідчить про боягузтво, адже, навпаки, іноді зробити це набагато складніше, ніж дати волю емоціям.
2. Якщо ситуація не дозволяє вам піти, зберігаючи самовладання, використайте гумор. Цим ви можете спантеличити кривдника/кривдників, відволікти його/їх від наміру дошкулити вам.
3. Стримуйте гнів і злість. Адже це саме те, чого домагається кривдник. Говоріть спокійно і впевнено, покажіть силу духу.
4. Не вступаєте в бійку. Кривдник тільки й чекає приводу, щоб застосувати силу. Що агресивніше ви реагуєте, то більше шансів опинитися в загрозливій для вашої безпеки і здоров'я ситуації.
5. Не соромтеся обговорювати такі загрозливі ситуації з людьми, яким ви довіряєте. Це допоможе вибудувати правильну лінію поведінки і припинити насилля.

Зупинемо булінг разом

СТОП ~~БУЛІНГ~~